

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 197/02-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. decembra 2002 predbežne prerokoval sťažnosť I. B., bytom K., zastúpeného advokátom JUDr. P. A., Advokátska kancelária, B., vo veci porušenia základných práv a slobôd podľa čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 a 4 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť I. B. o d m i e t a pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 19. júna 2002 doručené podanie I. B., bytom K. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. P. A., Advokátska kancelária, B., označené ako „Ústavná sťažnosť proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 14. februára 2002, č. k. 13 Co 492/01 a rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 4. apríla 2001 č. k. 11 C 62/97“, ktorého obsahom bolo tvrdenie, že menované súdy „svojimi vyššie uvedenými rozsudkami ako orgány verejnej moci porušili moje ústavou zaručené

základné právo na spravodlivé konanie a na súdnu ochranu (čl. 6 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd)“.

Listom ústavného súdu z 3. júla 2002 bol sťažovateľ upozornený na nedostatky podania a vyzvaný na ich odstránenie.

V odpovedi z 2. augusta 2002 sťažovateľ doplnil svoje podanie „v tom smere, že sťažnosťou napadnutými rozhodnutiami súdov bolo porušené moje ústavou zaručené právo na súdnu ochranu (čl. 36 ods. 1 a 4 Listiny základných práv a slobôd, čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy) ... Napadnutými rozhodnutiami súdov bol porušený aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd ...“. Sťažovateľ ďalej poukázal na to, že „Občiansky súdny poriadok súdom ukladá, aby rozhodovali na základe zisteného skutkového stavu veci (§ 153 O. s. p.), keď dôkazy vykonané v konaní hodnotí súd podľa zásad voľného hodnotenia dôkazov (§ 132 O. s. p.). Jedným z princípov spravodlivého procesu vylučujúcich ľubovôľu v rozhodovaní je zákonom prikázaná povinnosť všeobecných súdov svoje rozhodnutia riadne odôvodniť, v oblasti občianskoprávneho súdnictva spôsobom prikázaným v ustanovení § 157 odst. O. s. p., ktorým sa všeobecným súdom - mimo iného - ukladá v odôvodnení rozsudku uviesť podstatný obsah prednesov, stručne a jasne vyložiť, ktoré skutočnosti má preukázané a ktoré nie, o ktoré dôkazy opiera svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval, prečo nevykonal i ďalšie dôkazy, a posúdi zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil. Pri vydávaní sťažnosťou napadnutých rozhodnutí súdy porušili vyššie uvedené zákonné ustanovenia“.

Sťažovateľ tvrdí, že menované súdy „nesprávne hodnotili vykonané dôkazy a na základe toho prijali zákonu odporujúce rozsudky“ a krajský súd pri rozhodovaní o jeho žalobe „nerozhodol s ohľadom na zákon a skutkový stav“. Súdom tiež vytýkal, že „pochybili, keď nerozhodli o mojich mzdových návrhoch“.

Iné dôvody (ako sú vyššie uvedené) na podporu svojho tvrdenia o porušení vyššie označených základných práv sťažovateľ vo svojom podaní (ďalej len

„sťažnosť“) a jeho doplnku neuviedol. Okrem vyslovenia porušenia označených základných práv sťažovateľ žiadal zrušiť podaním napadnuté rozsudky vyššie menovaných súdov.

II.

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), pričom skúmal, či spĺňa zákonom predpísané náležitosti podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde a či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona. Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti vychádzal z toho, že podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov ustanovených v zákone.

V danej veci sťažovateľ namietal porušenie základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 a 4 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Z obsahu sťažnosti vyplynulo, že sťažovateľ zdôvodňoval porušenie vyššie označených základných práv postupom menovaných súdov pri zisťovaní skutočného stavu vecí, pri hodnotení nimi vykonaných dôkazov a odôvodneniami vo veci vynesenej rozsudkov. Na tomto skutkovom a právnom základe sa sťažovateľ domáhal vyslovenia neústavnosti postupu uvedených súdov v konaní o jeho pracovnoprávnej veci a zrušenia vynesenej rozsudkov. O využití možnosti domáhať sa ochrany svojich práv formou dovolania, prípadne mimoriadneho dovolania sa sťažovateľ vo svojej sťažnosti a jej doplnku nezmienil.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. II. ÚS 26/96, I. ÚS 62/97, II. ÚS 37/01, II. ÚS 88/01) účelom základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) je zaručiť prístup k súdu, t. j. každej osobe priznať možnosť byť účastníkom

konania po splnení podmienok ustanovených zákonom. Už samotné konanie a rozhodovanie súdov je prejavom toho, že základné právo na súdnu ochranu bolo rešpektované. Ústavné právo na súdnu ochranu však neznamená právo na úspech v konaní pred všeobecným (občianskoprávnym) súdom, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. II. ÚS 4/94, I. ÚS 8/96, II. ÚS 3/97).

Už vo viacerých svojich rozhodnutiach (napr. I. ÚS 5/98, I. ÚS 57/97) ústavný súd vyslovil, že jeho ústavné postavenie (keďže nie je súčasťou všeobecných súdov) ho vylučuje z možnosti preskúmať zákonnosť konania všeobecných súdov pri dodržiavaní a aplikácii takých ustanovení procesných predpisov, ktoré sú prejavom nezávislého postavenia súdu z hľadiska rozsahu dokazovania, preskúmavania a posudzovania jeho právnych názorov, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej. Ústavný súd nemá právomoc preskúmať rozhodnutia všeobecných súdov, a to nielen ich výrokovú časť, ale ani odôvodnenie rozhodnutia, nemá teda oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu tieto súdy vyvodili (II. ÚS 21/96).

V rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 64/00 ústavný súd vyslovil, že v Slovenskej republike pôsobia súdy na základe ústavy a zákonov, čiže na základe právneho poriadku Slovenskej republiky, a sú teda povinné rozhodovať na základe aplikácie noriem tohto právneho poriadku alebo noriem, ktorých použitie tento právny poriadok zvlášť umožňuje. Je vecou všeobecného súdu, ktorú normu z právneho poriadku Slovenskej republiky a z noriem, ktorých použitie tento právny poriadok zvlášť umožňuje, v danom prípade aplikuje a ako ju interpretuje. Súčasťou základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj to, aby súd rozhodol o práve toho, kto sa naň obrátil, podľa práva platného v Slovenskej republike alebo podľa noriem, ktorých použitie právny poriadok Slovenskej republiky umožňuje.

Z vyššie citovaných právnych názorov ústavného súdu je možné s ohľadom na posudzovanú vec vyvodit', že sťažovateľom namietané nedodržanie procesnoprávných

noriam týkajúcich sa procesu dokazovania, hodnotenia vykonaných dôkazov, odôvodnenia rozsudku a pod. a z toho vyplývajúci a tvrdený neúspech vo veci samej nie je dôvodom na poskytnutie ústavnoprávnej ochrany (resp. nie je možné bez ďalšieho založiť právomoc ústavného súdu) namietanému porušeniu označeného základného práva jednak pre nedostatok právomoci ústavného súdu na posudzovanie zákonnosti postupu súdov vo vyššie označenom smere, jednak aj pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi výkladom a aplikáciou noriem platného právneho poriadku a namietaným porušením označeného základného práva.

Porušenie základného práva na súdnu ochranu (v rozsahu upravenom sťažovateľom označenými právnymi predpismi a medzinárodnými zmluvami) by prichádzalo do úvahy len vtedy, keby podmienky na prístup k súdom ustanovené zákonom č. 99/1963 Zb. Občianskym súdnym poriadkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky súdny poriadok“) neboli súdmi rešpektované spôsobom zjavne neopodstatneným a rozhodnutia súdov by boli v dôsledku toho arbitrárne. Tvrdenia sťažovateľa použitie takéhoto záveru pri posudzovaní dôvodnosti jeho sťažnosti však nepodporujú.

Z vyššie uvedených dôvodov sa ústavný súd už nezaoberal posudzovaním využitia možností (splnenia zákonných predpokladov) sťažovateľa domáhať sa ochrany svojho práva v dovolacom konaní podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. decembra 2002